

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București
Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Revista externă.

A trebuit să vină totmai statul constituțional cel mai mic, cel mai nou, și cu situația internațională cea mai nesigură, mica Sârbie pentru a arăta celor mari și bătrâni, ce trebuie făcut cu ministrii păcătoși care 'și-au bătut joc de constituție, au călcat legile, au schingiuit lumea cu vârsare de sânge, când cetățenii se împotriveau stăpânirii nemernice.

Eată cele unsprezece puncte pentru care, după telegrama din Belgrad, sosită aseară, Scupștina a decis cu 102 din 134 voturi punerea în stare de acuză a foștilor miniștri liberali: 1. Aminarea Scupștinei care trebuia să se întrunească la 1 Noemvrie anul trecut, pentru a completa regența. 2. Cabinetul Avacumovicic n'a scris alegerile cele nouă în termenul prescripției de lege. 3. Cabinetul Avacumovicic a prelungit din voea sa convenția comercială cu Austro-Ungaria până la sfârșitul lunii lui Iunie 1893, deși avea destulă vreme și-i sta în putință a convoca Scupștina și a regula afacerea pe cale constituțională. 4. Alungarea cu forța polițenească a consilierilor comunale cu purtare cu totul legală, atât în Belgrad cât și în alte multe comune din țeară, precum și trecerea cu vederea a hotărârilor consiliului de stat exmise contra acestor alungări. 5. Cabinetul pentru a falsifica votarea, n'a dispus să fie gata la timp biletele de votare; a refuzat să le dea la o mulțime de alegători și a reținut cu forța pe președinții alegerilor dela funcțiunile lor. 6. Ministrul de război a fost interzis meseriașilor ocupați în atelierele militare a lua parte la alegeri. 7. Ministrul de interne a interzis prin circulară specială ori-ce înștiințare telegrafică a rezultatelor alegerilor, pentru a face cu putință în modul acesta falsificarea numărului voturilor. 8. În vederea alegerilor oștirea a fost pusă în stare de mobilizare, ear' în mai multe locuri a fost pusă la dispoziția administrației și organelor polițenești, prin ceea-ce au fost pricinuite încăierări sângeroase la Goraciak, Semendria și Ciaciak, unde numeroși cetățeni sârbi 'și-au găsit moartea, apărându-și dreptul lor politic. 9. Pentru a scoate afară din ori-ce răspundere judecătorească pe organele sale, ministrul de interne a pus pe acestia să nu se supună citațiunilor primite dela judecătorii. 10. Ministrul de interne a trimis prefectului din Negotin, unde a presidat la alegere consilierul de stat

Jivan Jivanovicic, un liberal, o depeșă, prin care se anulează alegerile în tot ținutul. Asemenea depeși au fost trimise și în alte părți. 11. Ministrul de interne a publicat o listă falsă de deputați în gazeta oficială: Scupștina a fost deschisă și constituită, nefiind prezenți decât 63 de deputați în loc de 68.

Pe temeiul acestor 11 puncte deputatul Dr. Vesnicic a elaborat acuza cu care de acum înainte se va ocupa o comisiune de 12 membri, aleasă din sinul Scupștinei, pentru a aduce la îndeplinire votul acesteia.

Deși nu se poate prezice în mod absolut dacă foștii miniștri „liberali” vor fi osândiți, credem de bine că s'a găsit cel puțin o țeară, un partid politic într'un stat atât de tiner cum e Sârbia, care ia în serios paragrafiile aflători în toate constituțiunile, dar' totdeauna neaplicată despre răspunderea miniștrilor care își bat joc de constituție și de legi. Bine face Scupștina radicală că dă exemplu altor state, că nemernicii și mișei ori unde s'ar afla, dar' mai virtos cei sus puși trebuie înfățișați pentru a tăia urmașilor lor pofta de a călca în aceleași urme, a săvârși aceleași crime. Câte mișelii nu s'ar fi evitat, cum ar merge altfel treburile în fiecare stat, dacă miniștrii păcătoși n'ar ști dinainte că prescripția despre „răspunderea” cuprinsă în constituție nu e pusă acolo numai de paradă, un moft, ci că într'adevăr își vor isprăvi păcatele în temniță? Cu totul altfel s'ar fi purtat și s'ar purta cu adevărat și viața cetățenilor.

Când vor fi trași la răspundere și când vor fi pedepsiți miniștrii dela noi, care de 26 ani în fiecare zi, în mod sfruntat calcă constituția față cu noi naționalitățile? Și câte călcări, câte murdării, încălțări vor fi ascunse dela 1867 încoace, care poate nici-odată nu vor mai fi date pe față! Mulți din aceia care ne-au schingiuit nici nu mai pot fi trași la răspundere. Și încă când te gândești că faptele imputate miniștrilor sârbi sunt floare la ureche în comparație cu cele-ce suferim noi de 26 de ani dela toate guvernele ce s'au succedat de atunci la putere!

Putem spera că odată vor fi dați și ei judecății și își vor lua pedeapsa cuvenită? Da, putem spera, și se sperăm!

Francia e pe cale de a fi implicată în război în coloniile sale dela India-Dosnică, unde estăpână peste mai multe ținuturi și triburi cum e Tonkin, Cochinchina, Cambodja etc., fiind despărțită spre Apus

de posesiunile Angliei în Birmania prin întinsul regat Siam. Interesele mari comerciale silesc pe Francia a-și stabili influența preponderantă în Siam, unde Englezii paralizează pe ascuns acțiunea ei, și de aceea de mai mulți ani deja există neînțelegere latentă între ea și regele Siamesilor. Pentru a-și accentua poziția și puterea, comandantul flotei franceze din golful Siam a pus două vase mici să intre din mare în apele râului Mekong, pe al cărui mal, în depărtare de 40 kilometri dela mare e situată capitala Siamului, orașul Bangkok. Ajungând la un loc anumit, tunurile de pe mal au tras foc asupra vaselor franceze, ear' pe unul l'a chiar cufundat. Din ambele părți au căzut mai mulți morți și răniți. Situația e deci pe punctul de a isbucni un război în regulă cu Siamul și un conflict serios chiar cu Engli-tera.

Manifestația din Turnu-Severin.

În cele următoare publicăm adresa trimisă dlui Dr. Rațiu din partea cetățenilor din Turnu-Severin:

Domnule Președinte!

Știm ce voesc nobilii și civilizații Unguri, dar' știm ce voști și voi, iubii și scumpi frați, cunoaștem tendințele lor asupritoare și tiranice, cunoaștem însă și adâncile voastre suferințe, laudabila și energica voastră rezistență.

Nu e Român, care să nu simpatiseze cu voi, mult nedreptățiți frați, nu e Român, care să nu vă îndemne la luptă continuă, nu e Român, care nu v'ar da concursul său: Aveți curaj și înainte, și nu uitați că aveți aici 5.000.000 de frați liberi, care își oțlesc zilnic piepturile lor, ca la nevoie să vă întărească rîndurile, și fiecare să vă fie un scut de apărare. Isbânda ne e sigură, înainte, iubii frați.

Noi, cetățenii Severinului, ne facem o datorie frățască, arătându-vă, pentru atitudinea voastră cea mai caldă și durabilă simpatie, arătându-vă viale și sincerele noastre felicitări.

Turnu-Severin, luna Iulie.

M. G. Băileanu, stud. universitar; N. Vorvoreanu, V. Tintorescu, T. Axente, I. Nuicănescu, V. V. Chiriac, I. Tintorescu, Dr. în drept, decanul baroului Mehedinți; Teișanul, B. Ruptureanu, G. Cernăianul, (nedeșc.), I. Lăpădat, D. N. Giurescu, D. Faur, Fl. Dumitrescu, D. Constantin, I. C. Bădescu, N. Dumitrescu, I. Danculescu, M. Stănescu, G. Dumitrescu, Dimitrie Georgescu, V. Voiculescu, Ioan C. Beielescu, Radu Penlescu, Al. Iteanu, L. Anton, (nedeșc.), I. Basarabescu, (nedeșc.), N. N.

Huculescu, Costache Giuvescu, Al. Bălăcescu, I. Bălăcescu, C. I. Zoican, (nedeșc.), (nedeșc.), G. Băcioianu, Al. Petrescu, P. Măldărescu, M. Șerbănescu, George Coniatescu, (4 nume nedescifrabile), Fl. Mateescu, C. Chilargiu, Arion Axente, (nedeșc.), N. Cutendan, L. Barbovescu, (nedeșc.), Dem. Coraon, G. I. Rădulescu, P. Dumitrescu, D. C. Bungețianu, (nedeșcifrabil), G. Poerian, Scarlatescu, A. Cernăianu, Gh. G. Oreviceanu, C. Marulescu, C. I. Scaneru, (nedeșc.), G. Constantinescu, deputat; Mitulescu, Pavelescu, A. Gârlea, mare proprietar; I. Tănăsescu, proprietar; Bobin, propr.; G. I. Rădulescu, inginer; C. D. Popescu și alte iscălituri multe ce se continuă.

Minciuni „patriotice”.

Convocarea și preparativele noastre pentru ținerea conferinței naționale ear' au dat prilej presei maghiare să debiteze cele mai scârboase minciuni „patriotice”.

Eată ce scrie între altele „Magyar Hirlep” dela 20 Iulie:

„În programul adunării se cuprind multe și mărunte, cel mai strâns punct pentru care s'a și convocat adunarea — este însă propunerea ce se va face în contra dării în judecată a celor-ce au dus Memorandul. Sute și sute de învățători, advocați, preoți și proprietari români așteaptă dela această adunare să scape de a fi puși sub acuzare pentru trădare de patrie, saude eventualitate a unui proces. Pentru-că din trecei-ce au umblat pe la Viena, sînt mulți căror autoritățile nu le știe nici numele și nici domiciliul și pe care până acum a-i da în judecată ori a-i cita nu s'a putut încă.”

„Acestia și azi își dau silința să-și păstreze incognito față cu autoritățile și cu adevărat tremură să nu ese la lumină faptele lor. Cei mai mulți dintre ei sînt oameni blânzi, seduși, care când au plecat la Viena, habar n'aveau că comit un fapt ce se lovește de lege, ear' acum le pare rău și toată speranța le este în protestul ce se proiectează pe Duminecă. Dela aceasta așteaptă ca guvernul să sisteze procesele ce s'au pornit deja, ear' față cu dișii, ce nu au putut fi descoperiți, de asemeni să sisteze ori-ce cercetare.”

Un singur lucru este adevărat în toată lunga corespondență a șovinismului maghiar: când serie, mai la vale, căla banchetul ce se va da, ziariștii maghiari nu vor fi admisi.

Cele mai încornurate exagerațiuni și minciuni sînt însă în „Pesti Napló” dela 20 Iulie.

Eată ce scrie sub titlul „Inva-siune valahă”:

„Sînt încă patru zile întregi până la adunarea de Duminecă a Valahilor și cu toate acestea orașul este invadat din toate părțile țerii. Hotele și case particulare sînt pline de străini, care au venit pentru conferința de Duminecă și pentru conciliabulele prealabile. Atăția preoți și învățători valahi poate-că nici-odată nu au fost în Sibiu, ca și acum, ear' trenurile ce sosesc aduc într'una, nouă și nouă grămezi de oameni. Femei de aseme-neară sosesc în număr foarte mare...”

„Că ce ferb cu atăta taină, sigur nu se poate ști. Tac adînc și aceia, care de altfel convin bucuros cu Ungurii cunoscuți lor. Ieri au umblat pe aici trei studenți din București, după-cum se pretinde din însărcinarea Ligei, ear' seara au plecat îndrăgostit. Toată ziua au conferat cu Rațiu și soții sei.”

Mai groasă e apoi minciuna următoare: numitul ziar dă lista celor-ce sînt anunțați să vină la conferință; spune că lista aceasta s'a găsit pe stradă și că a perdit-o comitetul de încuierare. Adevărul este însă, că aceasta nu e decât lista celor-ce au fost la Viena în anul trecut, listă ce a fost publicată în „Tribuna”. De aici și-a adunat ziaristul jidano-maghiar lista sa, pentru a da ceva „interesant” și „positiv”. Că de aici și-a scos numele persoanelor ce publică se învederează că a pus între ele ca persoane ce au sosit la Sibiu și pe dl Eugen Brote de pildă, după-cum au pus pe domni: Neamțu, Banciu și alții din Seliște, care n'au nevoie de „încuierare”, după-cum au pus și pe alții, care nu s'au anunțat că vor veni la conferință.

Foaia ungurească urmează apoi:

„Marea aglomerare de oameni și mișcarea au schimbat cu desăvîrșire fața orașului, obișnuit cu liniștea, cu strade puțin umblate. În masă mare neagră, care n'are sfîrșit umblă în sus și în jos pe stradă, seara pe Bretter, în piața mică și pe piața Hermann. În strada Bruckenthal, foarte strîmtă, ieri seara aglomerația a fost atât de mare, încât mai multe femei era aproape să fie turtite. Una a fost dusă leșinată.”

Adevărurile — ori mai bine: minciunile acestea „patriotice” — sînt serise cu tendința mărșavă de a spăria publicul românesc.

Uită însă ziariștii perciunați dela foile ungurești că Românii nu sînt Jidani.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Ligiștilor.....

Când noaptea suferințelor
S'apropia de neamul vost,
În gând și'n fapte v'ăți unit
Ca să creați un adăpost
Celui gonit...

Și steagul ce l'ați ridicat
Spre-o luptă grea cu-atăta dor,
Aprins-a dragostea de neam
În inimile tuturor
Cari îl priviam...

Căci pe drapelul vost e scris
Un dor ce toți îl moștenim
Din neam în neam, din veac în veac
Și azi isbânda îi dorim
Acestui steag!

Vă salutăm, bravi luptători,
În sfântul vost entuziasm,
Și ne închinăm cu tainic dor
Drapelului ce spune-un basm
Din viitor!

Din lupta voastră-a răsărit
Credința unei nouă vieți,
Și dulci nădejdi legate sînt
De scopul vost așa măreț
Și-atât de sfînt.

Devisa voastră mîngăie
Pe cei striviți de lungi dureri,
Căci vreați o țeară și-un popor
Din risipitele puteri

A fraților....

Și când acest vis s'o 'mplini
Și vom da mîna frați cu frați,
O mare horă s'a 'nceia
Și glasuri veseli prin Carpați
Vor răsuna....

Unirea ne va da avînt
Spre-un mîndru, falcie viitor,
Și pe pămîntul moștenit
Vom deveni model popor
La Răsărit!

București, 6 Iulie 1893.

Ioan Țicudeanu.

Ce este omul?

Omul este 'n astă viață
Precum este și un pom,
Precum este ori-ce boare,
Trece iute ca un nor.

Dacă treci copilăria
Petrecînd, jucînd rîzînd,
Vine apoi și junia
Cu sine dureri ducînd.

Întâlnești o jună fată
Cu ochi negri-ori îngerești.
Brună-ori blondă-i este fața,
Când o vezi înnebunesti.

Unde oare e țaria
Omului ce i-s'a dat,
Puterea este femeia,
Cu-o privire te-a 'ncrecat.

Dacă-o vrea să te subjuge
În ochi-ți se uită drept,
Nu i-e greu ca să te-apuce
Nu-i poți măcar ține piept.

Eată-te dar', o, puternic,
Tu bărbat învingător,
În genunchi ca un nemernic
La voea femeilor.

Este slabă și plîpîndă,
N'o atinge c'o omori;
Cu privirea ei cea blîndă
E mai tare-adeșe-ori.

Pleacă capul n'ai ce face,
Asta-i legea tuturor,
Omul serv acum se face
El, stăpînul muritor.

București, 2/14 Iulie 1893.

C. Domide.

Acrostic.

Dedicatie d soarei E. C.

Era o zi prea sfîntă, era o zi frumoasă,
Când eu antăia-oraă pe tine te-am văzut;
Era o sîrbătoare, ear' tu religioasă
La sfîntul locaș să te 'nchini te-ai dus.

Lume era multă, și eu din întemplant
Împins fiind de soarte și făr' să mă opun,
Așa te 'mpinge soarta ori-cât ai fi de tare,
De ce venii acolo nice nu pot s'o spun.

Ici priviam în dreapta, dincolo în stînga,
La-a mea neliște mare cauza nu știam,
Mă 'ntorceam spre ușe și mă uitam pe lîngă,
Pe lîngă mine-adeșe și nu 'mi-te vedeam.

Simții că cu putere inima îmi bate,
Neliștea-mi perise, eram prea fericit,
Te zăriseam pe tine cu frumuseța-ți mare,
Am înțeles pe dată de ce eu am venit.

Acea zi pentru mine va fi prea însemnată,
Aș vră să știu de tine, să-ți știu părerea ta,
Căci inima-mi s'ermana de tin' este luată,
Ah, ține-mi-o, iubito, și dă-mi-o pe a ta.
20 Iulie 1890. Domide.

Înzadar...

Dedicatie d-soarei...

„Înzadar îți trudești mintea, înzadar te în-virtești,

„Înzadar îmi dai țărcoale, înzadar nebun ce ești,

„Înzadar că ori-ce-ai face pe tine nu te-oiu iubi,

„Alege-ți alta care-ți place, amantă eu nu pot a-ți fi.

„De amantă îi am pe-aceia ce la pungă-'s cam umflați,

„Nu sărac și slab ca tine ce amor platonice cați;
„Mie-mi place s'am deodată unu, doi, zece amantî;

„Ca să-ți schimb știi cum se schimbă pînea caldă cozonaci;

„Cată dar' în altă parte una spre a-ți semăna
„Și să nu te mai vîd pe-alcia, fugi, pieci dina-ntea mea.

Așa îi zicea odată o cochetă domnișoară,
Unui tînr ce pe dînsa o iubia din cale-afară,
El ascultă ce îi zice și pleacă 'n acel moment
Hotărît să se ucidă spre a-și smulge iubirea din piept.

Dar' pe dată își ia seama și auzind că e resbel

Într-o soldat simplu spre a muri ca un vi-teaz în el,

Resbelul eată se 'ncepe, el e 'n fruntea tuturor
Între inimi s'aruncă moartea cîtînd-o cu dor,
Dară moartea prea tirană, nu voi deloc a-I lua,

El trăi dar' și iubirea perî din inima sa

Domnișoara-i tot frumoasă, dar' e palidă cam rău,

Remușcarea o-apucase bine-acum în jugul seu;
Ea eșise să ia aer, tinerii o plictisește,
Inima tare îi bate, ceva afară-o atrăsese.

Eată un oficer mîndru în mare gală îmbrăcat,
Pieptul lui de decorații este tare încărcat;
Ah, ce frumos dînsul este și fără a se uita a trecut;

Eară dînsa dă un țipet și leșinată-a căzut....

Foile din România despre conferința noastră.

În numărul seu dela 8/20 Iulie scriind despre ținerea conferinței naționale, „Teara” scrie între altele următoarele:

Fiindcă dacă în ce privește propria lor valoare Ungarii se înșală în calcul cu cel puțin nouăzeci la sută asupra vitalității și puterii de rezistență a neamului românesc sunt perfect edificați. Românii care, în până într-atâtă conștiința dreptului lor, încât se coboară cântând în mormintele care le slujesc de temniță, știu bine. Hunii că nu sunt oameni care să stea la îndoaie când e vorba să aleagă între robie și mijloacele de a o înălțura. Dar în această eventualitate cu cât rezistența de o parte va fi mai mare, cu atât de altă parte fatalmente loviturile vor trebui să fie mai crude, mai nemiloase. Și în această situație când nimic n'ar mai fi de pierdut, ci totul de câștigat, nu vedem ce ar mai împiedeca pe cei-ce gem sub călcăiul unguresc să joace ultima carte cu un adversar imprudent, care singur își taie craca pe care e așezat.

Această eventualitate neînălțurabilă cât timp în Ungaria lucrurile se vor petrece cum se petrece azi, răstoarnă planurile Europei centrale și zădărnicește toate sacrificiile cu mijlocul cărora ne bucurăm de binefacerile păcii. Aceasta este, pe lângă dreptatea cauzei, una din pricinile care face ca Românii din Transilvania și frații lor de suferință să se înțelească simpatii în lumea drept cugetătoare din întreg continentul. Și tot acest raționament trebuie să fi determinat de bună-seamă armistițiul pe care îl constatăm de câteva zile în campania întreprinsă de Jidanii maghiari-sași în contra elementului românesc.

O continuare mai departe a sălbăticiilor care constituiesc cea mai neagră pagină din istoria contemporană a Ungariei ar putea duce la consecințe, care dacă convin semiprețului căroră le este indiferent poporul pe care îl sug, nu pot să convingă Europei în general, și în special Austro-Ungariei, care are încă un mare rol de îndeplinit în cercul puterilor centrale.

Afaceri școlare.

Ni-se cere publicarea următorului raport:

Conferința învățătorilor români gr-or. din protopopiatul Buziaș, convocată prin domnul administrator protopresbiteral Aurel Drăgan cu scop de a-și comunica învățătorii reciproc recenziunile făcute cu ocaziunea examenelor din acest an, s'a ținut luni în 21 Iunie v. a. c. în școala confesională gr-or. a parohiei protopresbiterale Buziaș.

La 8 oare dimineața, învățătorimea tractuală, în frunte cu comisarul școlar consistorial Ioan Marcu, învățător în Boșca-montană, mai mulți preoți și oaspeți s'au adunat în numita școală, de unde în corpore au mers și au luat parte la chemarea Duhului Sfânt, celebrată prin domnul administrator protopresbiteral, asistat de preoții și asesorii scaunului Nicolau Iancoviciu și George Lupșă, ear' cântările le-a executat învățătorimea. La locul seu s'au intercalat rugăciunile funebreale pentru răposății în Domnul, fericitul episcop Ioan Popazu și fostul protopresbiter tractual Alexandru Iancoviciu.

După terminarea acestui serviciu divin, întrușiți fiind în școală toți învățătorii, preoții și o cunună frumoasă de oaspeți, între

care și dame din România, care erau la școalele din Buziaș precum și din împrejurime la 8¹/₂ oare domnul Aureliu Drăgan, prin o cuvântare desvoltă tema: „Omul nu este cel-cese naște, ci cel-ce se crește”, și salutând pe cei prezenți, declară conferința de deschisă și cu consimțământul conferinței declară de notar pe învățătorul Ioan Folea, pentru purtarea protocolului. Reaminteste apoi moartea decedatului protopresbiter al acestui tract și dimpreună cu toți cei prezenți își exprimă condolența prin sculare.

A urmat apoi proiectul de telegram, propus de președinte și între vii aclamațiuni primit de către întreaga conferință, prin care învățătorii își depun omagiile lor de recunoștință și felicitare bunului lor părinte episcop Nicolae Popea.

La ordinea zilei fiind recenziunile învățătorilor asupra examenelor, la care fiecare a luat parte, președintele provoacă pe învățătorii a împărtași și a supune discuției conferinței reflexiunile lor referitoare la examene, după care apoi va urma raportul comisariatului școlar. La propunerea și dorința tuturor, comisarul Ioan Marcu citește raportul seu intitulat: „Reflexiuni asupra examenelor din protopresbiteratul Buziaș”.

Raportul cuprinde temeinice cunoștințe teoretice și practice în cele ale școalei și ale învățământului. În raport se arată de de-amănuntul scaderile ce s'au făcut în școale atât cu privire la arangiamantul intern al salilor de învățământ, cât și la propunerea metodică ce o recere fiecare obiect de învățământ și tot așa și îndigetarile de lipsă pentru delăturaarea aceloră în conformitate cu principiile pedagogice. Mai departe în raport îndeamnă comisarul școlar a se ține strins de planul de învățământ la alegerea materialului de propunere și încât e cu puțință să satisfacă receririlor aceluia, dând preferință religiunii, cetirii, limbii materne și computerului. Ear' ca instruirea să mergea paralel și un obiect să nu fie propus pe conta altuia, fiecare învățător să observe și să țină cu toată punctualitatea oarele menite pentru învățământul din școală după un plan al oarelor.

Peste tot raportul comisariatului în care se reoglindează toate scaderile din toate școalele tractului fără a se numi școala ori învățătorii respectivi, însoțite de îndigetarile de lipsă pentru delăturaarea aceloră prin exemple practice pe tabla școalei, apoi predarea interesantă a aceluia, după propria-mi intuițiune și experiență, dar' și după mărturisirea învățătorilor, este o dovadă nouă, că învățătorul Ioan Marcu ca atare și ca comisar școlar corăspunde pe deplin chemării sale și că și de astă-dată și-a arătat viul seu interes ce-l are pentru cauza școlară, încât cu drept cuvânt se poate zice, că este cu trup cu suflet învățător.

Aserțiunea aceasta a mea o va dovedi-o mai bine însuși raportul, care după concludul conferinței, ca un elaborat de interes școlar, va ave a se publica, dar' și împrejurarea că publicul cu cea mai mare atențiune și pasiune a ascultat predarea raportului în timp de 3 oare neîntrerupt.

Nu mai puțin valoroase au fost obiecțiunile și îndrumările din partea domnului președinte în calitate de inspector școlar tractual. D-sa încă a făcut observări la transgresiunile învățătorilor în decursul examenelor, la starea sale de învățământ, a mobilelor din școală și la ținuta învățătorului. A expus însă și modalitățile pentru delăturaarea acelor scaderi îndemnând pe domni învățători de a face regulat cu începerea anului școlar în-

scrierea elevilor și pe baza acestuia catalogul de zi ear' la finea anului clasificărua elevilor care toate se pot căpăta tipărite la librăria diecesană din Caransebeș. Învățătorii să se folosească la propunere de limba scrisă, exprimând corect terminii măsurilor metrice, așa d. e. să nu se pună elevului întrebarea astfel: dacă metrul de grâu costă etc., ci dacă maza metrică de grâu etc. și să folosească la exemplele din aritmetică semnele prescise peste tot și îndeosebi semnul majii metrice q și nu altul. Să pună mai mult pond pe învățământul intuitiv, limba maternă și computerul mental, care însă să meargă mână în mână cu cel scrisul. Mai departe materialul să se împartă după planul consistorial; predarea materialului să fie liberă și întrebările puse elevilor în general; elevii să se împartă în 6 clase; cărți și charte geografice neadmise de consistor să nu se folosească în școală; raportul absentărilor să se trimită regulat la locurile competente; școala de repetiție cu începutul anului școlar să se țină în oarele prescise îndigetate pe pagina 76 a planului de învățământ.

Au urmat apoi unele reflexiuni și întrebări din partea învățătorilor, care toate și-au primit lămurirea cuvenită.

Astfel fiind ordinea de zi exaurată președintele mulțumind publicului pentru indulgența dovedită, declară conferința de închisă la 1¹/₂ oare după amiază.

După conferință tot publicul s'a intrunit la o masă comună decorată de frumoasa cunună de dame, dela care n'au lipsit toastele îndatinate. Primul toast s'a ridicat pentru Preasfinția Sa părintele episcop diecesan prin capul tractului, al doilea pentru adm. protopresbiteral prin comisarul școlar, ear' pentru acesta și familia lui care încă era prezentă, a toastat un preot. Important și mēduos a fost apoi toastul ridicat de către comisarul școlar pentru preoții, pentru buna înțelegere între preoți și învățători, factori primi ai poporului.

Cu acestea apoi s'a încheiat și această festivitate socială, după care toți s'au îndepărtat către casă ducend cu sine nouă cunoștințe și experiențe precum și dorințe de a se mai înfrunza în astfel de conferințe mult folositoare, precum și în conferința preoțească, care pe actualul administrator protopresbiteral are de cuget cât mai curând să o convoace.

Încheiul raportul present cu următoarele meritate cuvinte: Protopresbiteratul Buziaș poate fi mulțumit cu conducătorii sei de azi, cu actualul adm. protopresbiter și comisarul școlar care sunt recunoscuți de vrednici bărbăți, în importanța lor chemare.

CORESPONDENȚA „TRIBUNEI”.

Baia-mare, 1 Iulie 1893

Viul interes ce trebuie să-l poarte inteligența noastră pentru creșterea tinerimii, care este chemată în viitor a purta o deplină onoare și devotament cauza poporului român, și a împlini și suririle stărbite ale luptătorilor de azi, a îndemnat pe inteligența din jur și adevă pe dl Barbul, proprietar și Mocira, Alexă Pop și soția sa, Demetriu Ciorțe, Ioan Costin, Avram Breban și profesorul de religie Andrei Pop a lua parte la examenul din limba română ținut în 26 Iunie st. n. la gimnasiul superior de stat din Baia-mare.

Știind că propunerea limbii române este încredințată unui profesor ungur în prepusul avut deloc nu ne-am înșelat, că adevă progresul în acest studiu pentru noi atât de momentos se poate reduce la zero, ci mai mult ne-a durut cum ni-se dă batjocorii cel mai prețios tesaur ce poate ave o națiune, cum se lucră cu plan vedit la înmormântarea talentului, cum se dă și jertfeste sudoarea poporului român cu premeditata rădătoare spre a i-se batjocori prin individul plătit din crunta lui obosală. Tot examenul a fost ca lucrul de clacă, abia vre-o 2-3 tineri veniți dela gimnasiile noastre au dat răspunsuri îndestulitoare. Nici tinerimea nu are voce nici gust de a asculta și studia dela atare individ care însuși ar trebui să fie student vre-o 5-10 ani ca să poată propune limba noastră, cu acel farmec, cu acea dulceață cum o poate propune numai un Român. Bietul profesor se chinuște ca și-cum ar propune o limbă moartă, pe când tinerii nostri, cu puțină excepțiune, mai toți o vorbesc fluid. Mai în toate clasele se învață a ceti și traduce, abia în a 7 și 8-a li-se dă a ști câte ceva din literatură, de retorică poetică și stilistică nici vorbă, apoi zică Ungarii că nu mai este fericire pentru noi, ca în această patrie udată cu sângele strămoșilor și susținută prin vitejia și sudoarea Românului.

Spre a dovedi cât de ilegală este procedura guvernului față cu limba noastră, și cum se calcă legile în picioare chiar de aceia care sunt chemați a respecta legea las aici să urmeze în traducere verbală dispoziția care ne îndreptățește a pretinde pe baza unei legi sancționate profesor de limbă și literatură la

acel gimnasiu de stat: „este îndatorat statul a se îngriji până la posibilitatea, despre acea ca în școalele de stat, ca fiecare are din stat unde locuiesc în majoritate națională, în apropierea locuitorilor prin dinși să se poată perfecționa în limba maternă încă acolo, unde se începe perfecționarea academică”. Art. 44, §. 17 din 1868 despre egala îndreptățire a naționalităților.

Această lege de altcum astăzi se zice că este fatală pentru stat, această mărturisire o fac dela deputații dietali, până la cel din urmă perde-vam din probe cancelarii. Nici noi nu putem decât acela enunțatiunea soviniștii, și să recunoaștem că într-adevăr din nerespectarea acesteia poate urma fatalitate în stat, însă vina este a aceluia care calcă cu atâta răceală și crudelitate legea, ear' nu a aceloră care sufer nedreptatea din călcarea legii.

Finindu-se examenul un profesor cu numele Benecis, care oficios presida, mulțumind inteligenței române pentru interesul ce l-a dovedit față cu junimea română, se adresează către tinerii și le zice: Să se nisească pe viitor a arăta mai mare interes către limba lor maternă; să folosească împrejurarea favoritoare că pot studia limba lor nu ca în Basarabia României și în Polonia anexată către Prusia bieții Poloni, unde nici că le este conces a se perfecționa în limba lor. Le desvoltă că din dinși se va compune inteligența viitoare și datorință au a se pregăti pentru chemarea ce o au în viitor, de a fi oficianți credincioși patriei și poporului român. La asemenea enunțatiuni poporul zice: „vorbe goale”, zice să faci, dar' îți ia și te lipsește de mijloace prin care poți face.

Pe lângă aceea că se lucră prin guvern cu plan vedit ca junimea noastră să nu-și poată însuși limba, este un alt rău, tot mai dureros, junimea noastră n'are viață socială română, ci este avisată a petrece tot printre burgheziimea maghiară, încă și cei din clasele superioare. Orașă noastră i. inteligență aflătoare în oraș, spre cea mai mare durere și regret al nostru, deloc nu se interesează de soarta junimii noastre, ba unii atât s'au renegat, că nici nu vorbesc în casele lor proprii limba română, așa nu pot ave atragere către fiii nostri.

Terenul este mănos, căci la acest oraș gravitează cam 80-100 mii Români din punct de vedere cultural, așa de lipsă este a întemeia aici viață socială românească, la aceasta au ținut bărbății nostri când s'au decis a forma o bancă de credit și economii în acest oraș sub firma „Gutinel”. Seceriușul ar fi foarte îmbelșugat, numai lucrători sunt puțini, aceștia trebuie înmulțiți, aceasta trebuie să ne fie devisa.

În zilele acestea din întâmplare putui conveni cu un bărbat de frumoasă pozițiune din Baia-mare, care mi-a declarat că a voit a cerceta pe Drul Lucaci, însă procurorul-suprem n'a fost din întâmplare acasă, însă în scurt timp își face onoarea.

„Mi-a zis mai departe: „Aici la gimnasiu și la norme aveți d-voastră mulți tineri, însă iartă dacă trebuie să vă spun că deși sunt un material bun, diligenți afabili și purtare exemplară, trebuie să ducă o viață atât de grea în privința vîptului, cuartierelor și vestimentelor, încât mă cuprinde jelea vîzduțului”. În această iarnă grea am fost fericit a putea da la vre-o 3 inși vestimente. Nu mă pot îndestul mira cum li lăsați așa de uitați, tmi veți concede dacă trebuie să vă fac și imputare, cum de nu vă aliați spre a le ușura soarta?”

Cu mult regret a trebuit să observ în vre-o două locuri din oraș, că inteligența d-voastră și familia nu vorbesc limba română, și mi-am făcut chiar observarea că datorință au a-și vorbi limba maternă, ear' numai cultura pretinde a ști și alta. Ear' ce atinge politica în genere te pot afida că între noi Maghiarii există o părere favorabilă pretensiunilor juste ale d-voastre și astăzi nu sîntem chiar puțini, care începem a forma elementul sănătos. Șovinismul nu este fîtlul nostru genetic și acela îl împoartă între noi niște elemente morbulente, niște renegați și setoși de discordie spre a se afirma prin această că ar fi buni patrioți. Cea mai mare daună că nu ne putem înțelege și respective că nu putem a forma o partidă a elementelor sănătoase este lipsa de formațiune exactă, căci jurnalistica noastră fiind mare parte pe mîni străine, cu rea voință propagă discordia, și nu informează fidel, ci tot cu scop de a agita spiritele. Părerea mea ar fi ca d-voastră să luați inițiativa a eda o foaie onorată pentru informarea noastră sau o revistă bi-sau trilingvă și aceea să fie ca informătoarea elementelor sănătoase.”

Din acestea se vede foarte apriat căta valoare putem ave înaintea străinilor chiar din vorbele citate. Vorbele lui: Dr. Lucaci „atata valorăm, căt putem a ne afirma”. Deci lipsă este ca noi în acest oraș vechiu și așa zicend aproape românesc, undeîntrecut elementul nostru a purtat cele mai frumoase sarcini publice și condus chiar afaceri orașului, ba în anii 60 primarul orașenesc a fost român.

Firește că în era aceasta șovinismul este la culme, dar' vîzend că știu a fi și că puterea de existență este destul de desvoltată, ni-s'a da atîta teren cît vom ști a cuceri. Prima datorință pretinsă imperios este să formăm centrul social, adevă acel punct, lângă care să ne grupăm și la care să putem atrage întreg jurul sapienti sat.

- Acest scurt raport nu-l pot fini mai bine decît cu vorbele monumentale ale poetului:

Români din patru unghiri, acum ori nici-odată, Uniți-vă în cuget, uniți-vă în simțiri.

Sentinelă.

Conferința națională.

Conferința partidului național se va ține în sala dela „Gesellschaftshaus”. Deschiderea Duminecă în 23 Iulie n. c. la oarele 10 a. m.

Intrarea în sala ședințelor este numai cu bilet permisă, atât domnilor delegați cît și publicului.

Bilete de intrare se capetă în biurolul permanent al comitetului arangiator (strada Măcelarilor nr. 21) Sămbătă, 22 Iulie c., ziua întreagă, ear' Duminecă, 23 Iulie c. și Luni 24 Iulie c. înainte de ședință.

Comitetul arangiator a publicat în broșură programul ședințelor și al festivităților conferinței, care este următorul:

Sămbătă, 22 Iulie 1893: *Convenire socială* în grădina „Hermann”. Cină la carte. Musica lui Brașovean și Motti. 8 oare seara.

Duminecă, 23 Iulie 1893: *Ședința 1.* la oarele 10 a. m. în sala dela „Gesellschaftshaus”. Ordinea de zi: 1. Deschiderea conferinței prin cuvântare presidială. 2. Constituirea conferinței. 3. Eventuale verificări ale membrilor noi. 4. Raportul comitetului de 25 despre împlinirea mandatelor primite, în special despre cele întemplete în afacerea așternerii Memorandului la Preafaltul Tron. 5. Propuneri din partea delegaților. 6. Alegerea unei comisii de 40 pentru studiarea raportului comitetului de 25 și a propunerilor delegaților.

Duminecă, 23 Iulie 1893: *Banchet* la oarele 2 în pavilionul din grădina „Hermann”. Meniu: Supă, rasol, friptură cu salată, poame, cafea. Prețul 1 fl. v. a. Musica lui Brașovean și Motti. Beuturile se plătesc separat. Bilete de participare se vind în biurolul comitetului.

Duminecă, 23 Iulie 1893: *Petrecere cu joc* în pavilionul din grădina „Hermann”. Începutul la oarele 8 seara. Ordinea jocurilor: Hora, Vals, Polca franceză, Cuadrille, Hățegana, Polca mazăr, Romana, Țarina, Polca franceză, Cuadrille. — Pausă. — Ardeleana, Vals, Polca mazăr, Romana, Someșana, Polca franceză, Cuadrille, Galop. Bilete se vînd în biurolul comitetului și seara la cassă. Prețul de intrare: Pentru persoană 1 fl., pentru familie 3 membri 2 fl.

Luni, 24 Iulie 1893: *Ședința a II-a* la oarele 10 a. m. în sala dela „Gesellschaftshaus”. Ordinea de zi: 1. Raportul comisii de 40 și luarea concludelor. 2. Închiderea conferinței.

Luni, 24 Iulie 1893: *Prânz comun* în restauratiunea „Pankiewicz” (Novara) la oarele 2 p. m. Meniu: supă, rasol, friptură cu salată, prăjituri. Prețul 1 fl. v. a. Bilete se vînd în biurolul comitetului până Duminecă seara.

Luni, 24 Iulie 1893: *Excursiune* în Dumbrava orașului, plecare corporativă la oarele 3 p. m. dela Café „Habermann” (Bretterpromenade).

CRONICA

X Rugăciuni pentru Dr. Vasile Lucaci. Ni-se scrie de prin părțile Crisului: Poporul din comuna Bodești a rugat pe preotul seu, ca în ziua sfinților Apostoli Petru și Pavel să se facă rugăciuni deschilnit și pentru apostolul românismului care suferă temniță grea, pentru sănătatea și mîntuirea lui. Se pute ceti de pe fața credincioșilor pietatea și evlavie, ba și lacrimi în ochi, când se cetia ecteniile anumite și când se cântă troparul anumit pentru cel rob. La finea sfîntei liturgii, învățătorul, fostul primar Militon Rada, care în anul trecut a fost pedepsit cu 25 fl. v. a. plus 4 fl. timbre pentru subscrierea adresei de aderentă către deputatiunea dela Viena, și un alt credincios Militon Frentiu au ridicat pause. (prinoșe) pentru sănătatea și tăria sufletului și a trupului celui întemnițat. Relatez că era de față și un Maghiar măiestrul Erdody M. care vîzend cum poporul iubeste pe conducătorii sei a început a implora să fie bine primită înaintea lui Dumnezeu, rugăciunea unor așa oameni credincioși și iubitori. Servească celui suferind pentru românism, precum și familiei lui drept mângăiere sufletească tributul de iubire al Bodeștilor! *Scrieanul.*

Gimnasiul gr-cat. din Blaj. Din programa gimnasului gr-cat. din Blaj pe anul școlastic 1892/3 extragem următoarele date statistice: Numărul elevilor a fost de 465, dintre care au frecventat școala până la finea

Înzadar îți schimbî coloarea, înzadar inima-ți bate,
Înzadar iți-se adună acum amintirile toate
El este frumos și mîndru și pe deplin vindecă,
De iubirea ce-n genunchi a i-o primi te-a rugat,
Nesimțitoare a fost atunci, înzadar i-ai zis mereu,
Și este în drept și dînsul să-ți zică la rîndul seu:
„Înzadar” mai verși tu lacrimi, înzadar tu mai oftezi,
„Înzadar” mă chemi într-una cum îți vine să mă crezi,
„Că te voi mai iubi vre-odată căpî pentru tine mort sînt,
„Plîngi și tu dară acum, fiecare la-al seu rînd”.

Ah, ce plînsese, suspine și ce-de trîsuri se-a duna,
Doctorii se tot consultă, boala asta nu e bună,
De amor acum ea moare și nimic n'o poate scăpa,
„Doamne, fă tu o minune, zice plîngend mamă-sa”.
O, dar' mare este Domnul, eată ușa se deschide,
Un tîner oficer vine și n' odaia ei pătrunde,
Rudele se miră toate vîzend un străin adus.

Dar' el făr' a le băga în seamă de-adreptul la pat s'a dus,
Dînsa cum întoarce capul și îl zarește pe el,
Dă un țipet și leșină. Doctorii îngrijați la fel
Se răped și-o îngrijește sîruri îngrijați la fel respire.

Leșinata se deșteaptă și pe dată și vine 'n fire,
Medicii declar acumă că-i scăpată de-ori-ce
Pericol, la care dinși leac credeau că numai e.

Biserica Doamna Balasa, local sfînt dumnezeesc,
E bine gătită-acuma, oamenii n'ea se 'ndesesc,
Că e nunta unui tîner oficer c'o domnișoară,
Ce prin o minune mare a scăpat acum de boală.

Dînsul a iertat-o-acuma de rîul ce i-a făcut,
În mînilor morții s'o lase deloc dînsul nu a vrut

La moment a și scăpat-o dela moarte mulțumit
Și apoi i-a cerut mîna dela părinți fericit

Fericiți trăiesc acumă și trecutul l-au uitat,
Și când își aduc aminte zimbesc ca dănd-un ce visat

București, 7/19 Iulie 1891.

Const. Domide.

anului 439. După confesiune au fost: Greco-catolici 378, romano-catolici 4, gr.-or. 51, evang.-reform. 1, israeliți 5; după naționalitate: Români 429, Maghiari 9, Germani 1. Examenele de maturitate: La examenul de maturitate s'au înscris toți școlarii din cl. VIII, adică 36. Examenele scripturistice s'au ținut în 19, 20, 22, 23, 24 și 25 Maiu cu 34 maturanți. La examenele orale au fost admisi cu totul 32 de maturanți. Din acestia unul s'a retras fiind morbos. Dintre cei 31 rămași, 2 s'au judecat de maturi cu prestațiune „eminentă”, 6 maturi cu prestațiune „bună”, 18 maturi, 3 nematuri relegați pe câte 3 luni și 2 pe câte un an.

Petrecere de vară se va arăta Duminecă la 11/23 Iulie 1893 în parcul Crișului (la Deliman) și se va continua în „Hotelul Central” din Brad. Venitul e destinat pentru acoperirea speșelor vestimentale călășești. Intrarea: de persoană 1 fl., de familie 1 fl. 60 cr. Inceputul la 4 oare p. m. Între pauză se vor juca jocurile naționale: „Călușul” și „Bătuta” în costum. La cas de timp nefavorabil, petrecerea se va ține numai în sala sus amintită. Ofertele s'au adresa conducătorului Petru Rimbaș, și suprasolirile se vor publica pe cale ziariască.

Concertul din Alba-Iulia, dat de seminaristii români din Sibiu la 1/16 c în sala hotelului „La soare”, după-cum ni-se scrie de acolo, a reușit foarte bine. Concertul a fost cercetat de un public foarte numeros din localitate și împrejurime. Ce privește partea artistică a concertului, aceasta a avut un succes peste așteptare. Concertanții, 20 la număr, au executat cu o rară precizie și dibăcie punctele din program și au sâcărut aplauze călduroase. Mult a contribuit la ridicarea nimbului concertului cunoscutul baritonist Ioan Damian, care a executat punctele sale din program cu dulceața vocii sale cunoscută. Fiecare piesă era însoțită de tunete de aplauze ce nu mai încetau. Sfinșitul concertului a fost o petrecere cu joc, care a durat până dimineața cu cea mai mare animație și dela care nu a lipsit frumosul costum național.

Cirel Wollner. Reprezentațiunile de așară și alaltăseară în cirel Wollner au oferit lucruri nou de văzut. Dintre artiștii care s'au distins cu acest prilej amintim în prima linie pe d-șoara Anetta, care prin produțiunile sale în artă cântărilor a stors admirațiunea publicului și a sâcărut aplauze călduroase. Nu mai puțin d-nii Rieffenach și Tardini s'au dovedit ca maeștri în artă cântărilor. Nou de dată-dată au fost produțiunile atletului Mathias Dittrich, care prin ridicarea de greutatea enorme a dovedit o mare forță musculară. Ca todeauna, clovnii au produs mare haz.

Volnicile gendarmilor ungurești. Ni-se scrie din Zaránd cu data de 17 l. c. n.: Pacienții terani români din comuna Tărnava (cercul pretorial Baia-de-Criș) se adunaseră în ziua de 6 Iulie n. l. c., ca să facă o zi de lucru preotului lor Ioan Feier. Seara, la cină, oamenii nostri își petreceau cu glume și cântece românești, gustând veselii recrearea binemeritată, când deodată se pomenește cu o escortă de gendarmi din Baia-de-Criș în frunte cu sergentul lor, care cu voca-i rigidă, proprie numai astorfel de căli, poruncește bieților oameni să se împărășie numai decăt, zicându-le: „cărăți-vă, a trecut lumea voastră cu cântece românești” și amenințându-i cu arma în cas de nespunere momentană. O mică contrațicare, de alt-cum foarte justă, trebuia și sângele românesc earăși curgea șiroaie ca la Scărișoara, Feldru, Mogos etc. etc. Că aceasta nu s'a întâmplat, e a se mulțumi numai intervenirii înțelepte a preotului Ioan Feier. Va să zică sântem amenințați a plăti cu scump sânge românesc chiar și o mică distracție ce căutam a ni-o procura după grelele oboșeli pentru existență. „Aci se poate vedea în toată a ei lumină bestia omească. Inimici nostri se prefac în adevărate fire sâlbătice”. Zarándanul.

Funcționar comod. Între alte calități caracteristice ale „nobililor cavaleri” din viața lui Arpad e și comoditatea. Eată un cas: În 2 Iulie n. c., țeranul român din Cărstău (Zaránd) Iacob Ioan vrând să-și reguleze o datorie de bancă, merge la oara prescripă de lege la oficiul postal din Baia-de-Criș ca să expedize suma de 26 fl. ce o avea în taleri. Oficiantul însă, „nobil” din viața lui Arpad, ce se deranjează el cu talerii Românului *brebi manu* îl respinge. Fiind Duminecă după amiază, bietul om n'a avut unde să schimbe banii momentan și astfel s'a vădit expus la o eventuală execuție pentru comunitatea „nobilului” oficiant ungur.

Dela Ligă. Secțiunea Pitești a Ligei culturale în ședința sa dela 1 Iulie și a ales noul comitet, care s'a constituit în chipul următor: Președinte Sebastian Hernea, vice-președinte: Grigoriu I. Demetrescu, casier: Pr. N. P. Boerescu și secretar: Ioan I. Curcărean, membrii în comitet Dr. Ioan Meculescu, I. S. Teodorescu, Mihail D. Chițescu, M. Gr. Bădulescu.

Holera. Știrile mai noue sosite la ministerul de interne constată, că îmbolnăvirile suspecte au încetat pretutindenea. În cele din urmă 24 de oare nu s'a ivit nici un singur cas de îmbolnăvire.

„The Gresham”, societate de asigurare pe viață în Londra. Din raportul 44 despre perioada de gestiune de 18 luni, expirată la 31 Decembrie 1892 care s'a cetit în adunarea generală ordinară din 30

Maiu 1893 a acționarilor, extragem următoarele: Resultatul a fost foarte favorabil. În decursul perioadei de gestiune exprimate s'au prezentat societății 15.206 propuneri de asigurare despre 125,737.650 fr., din care 13.091 fr. despre o sumă de asigurare de 102,636.475 s'au primit, extradându-se numărul corăspunzător de polițe. Venitul premiilor în decursul perioadei de gestiune expirate, după detragerea sumei plătite pentru reasigurări, s'a cifrat între 25,753.445.42 din care 3,744.277.19 sânt socotiți ca premii din primul an de asigurare. Bilanțul contului intereselor în perioada expirată s'a ureat la 7,690.898.01 fr., și adăugându-se venitul premiilor, a ureat venitele societății la 33,444.343.43 fr. Pretensiunile avise pentru plăti, ale polițelor de asigurare s'au ureat la fr. 12,908.048.96. Pretensiunile din contractele de zestre și asigurări mixte etc., al căror termen de plată a fost trecut, s'au cifrat la fr. 2,801.455.42. Pentru răscumpărarea de polițe s'a plătit suma de franci 1,909.171.57. Fondurile asigurărilor și rentelor s'au ureat în decursul perioadei de gestiune expirate cu fr. 7,922.421.77. Suma totală a activelor s'a ureat la finea anului de gestiune, 31 Dec. 1892, la fr. 125,305.150.62. Capitaluri elocare: Fr. 49,425.51 în bonuri ale guvernului britanic, fr. 401.616.77 în bonuri ale guvernelor din India și coloniale, fr. 15,584.857.40 în bonuri de ale statelor străine, fr. 253.396.14 în acțiuni de ale căilor ferate, priorități și obligațiuni garantate, fr. 61,191.868.02 în obligațiuni de ale căilor ferate și altele, fr. 17,536.789.18 în proprietăți de case, între care casile societății în Viena și Budapesta, fr. 5,328.350.43 în ipotece și în diverse alte bonuri fr. 20,958.747.16.

După-cum aflăm, editura foi „*Ungarische Rosenzeitung*” a suferit o schimbare, trecând în posesia renumitului stabiliment pentru horticulură Wilhelm Mühle în Timișoara. Această foaie specială însemnată, care discută în mod amănunțit toate cestiunile culturii trandafirilor, aduce într'un supplement despre horticulură în general, o mulțime de articoli folositori și interesanți și servește exclusiv scopului de a ridica cultura trandafirilor și a florilor și a-i câștiga amici și în țeară. Acest scop e pe deplin ajuns de-o parte prin suplimentele executate în colorii splendide, alăturate la fiecare fascicul, și prin prețul moderat de abonament de alta parte. Noul editor al foi „*Ungarische Rosenzeitung*” a fost împărțit de distincțiunea, că înaltul protector al horticulurii ungare, A. S. Imp. și Reg. Archiducele Iosif figurează între abonenții foi sale.

Din public.)*

Mulțumită publica.

Prea stimatul domn jude comunal și mare proprietar de mine Slavcovicu Pisti cu soția sa din Zlatna, cunoscând greutatea ce le întâmpină poporul nostru din parochia Trimpoele, cu zidirea caselor parochiale, care toamai acum sânt în lucrare, din îndemnul iubirii cătră tot ce e nobil și bine, au binevoit a da 3000 mii, zi trei mii cărămizi mari, spre scopul mai sus expus.

Comitetul parochial cu întreg poporul drept-credincios, își ține de plăcută datorită a mulțumii și pe calea aceasta generoșilor dăruitori pentru darul dat, încredințându-i că tapta bună a domnilor va fi răsplătită cu îmbelșugare dela părintele luminilor, cerând și noi cu insistență dela bunul și înduratul Dumnezeu dar și binecuvântare pentru a domnilor, scumpa și nobila familie, ca să trăească la mulți fericiți ani cu sănătate statornică, fericire și mulțumire.

Din însărcinarea comitetului și poporului român greco-oriental din parochia Trimpoele.

Trimpoele, 10 Iunie 1893.

Nicolae Motora,
preot român gr.-ort și președintele comitetului parochial

Ioan Slăvoș,
epitrop parochial,

Nicolae Motora,
epitrop parochial.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Turda, 20 Iulie n. (Tel. part. a „Tribunei.”) Adunarea alegătorilor români din cercul Turzii, în locul regretatului George Barițiu a ales cu aclamațiune delegat la conferință pe Dr. George Popescu, strănepot de frate al răposatului. La convenirea colegială s'a tostat în onoarea noului delegat, în onoarea comitetului central, special în onoarea președintelui aceluia Dr. I. Rațiu, pentru autorii Repliciei, pentru preoții români și alții. Au tostat și plugarii țărani, declarându-se solidari cu partidul național. Însușirea la culme.

Bibliografie.

A apărut:

Perirea a doi iubii, adică Jalnica în-templare a lui Piram și Tisbe, cărora s'au adăugat mai pe urmă nepotrivita iubire a lui Echo și Narțis. Prin Vasile Aaron, jurat în marele principat al Ardealului procurator, alcătuite și în versuri scrise. Retipărit după originalul din anul 1830. Editura librăriei Ciureu, Brașov. Prețul 12 cr.

Arta de a trăi se află de vânzare în comisiune la librăria Ciureu în Brașov cu prețul de 50 cr.

A apărut:

„Carte de cetire” pentru cl. III. gimnazială, reală și pentru școalele superioare de fete. De Virgil Onițiu, profesor.

A apărut:

„Román-magyar Kéziszótár” (Dicționar român-maghiar) de Nicolau Putnoky, director gimnazial. Budapesta, în editura lui Wilhelm Lauffer. Prețul: broșurat 1 fl. 80 cr., legat 2 fl.

În tipografia „Aurora” din Gherla va apăre în curând de sub tipar un op intitulat „*Monica*”, tradus din limba franceză de Salba.

A eșit de sub tipar opul „*Toma a Kempis*”, tradus de Gavril Pop, canonic, Prețul 1 fl. 10 cr. legat. Doritorii de a-l avé se binevoacă a se adresa la autorul în Blaj, trimițând 1 fl. 15 cr. și vor primi opul francat.

A apărut:

Apele minerale ale Sângeorgiului român din nobilul district al Năsăudului (astăzi, comitatul Bistrița-Năsăud) în Nordul Transilvaniei, de Dr. Leo Murășan, medic practic și profesor de igienă la institutul teologic-pedagogic din Caransebeș.

Un volum interesant de Anton Bacalbașa a apărut în librăria E. Graeve et Comp. din București cu titlul „*Moș Teacă*”.

A apărut:

Darea de seamă asupra mersului societății pentru învățătura poporului român din București și școalelor ei normale și primare pe anul 1892/3. București, 1893, tipografia E. N. Miulescu

„*Cronica din Nürnberg*” este titlul unei cărți apărute acum în editura librăriei C. Sfetea din București, de profesorul G. Dem. Teodorescu. Cartea este înzestrată cu mai multe gravuri. Prețul 1 leu 50 b. sau 75 cr.

A apărut:

„Colecțiune de plante” sau „*Herbariu*”, arangiat de I. Moisil, profesor la gimnasiul real din Slatina, menit pentru așezarea plantelor uscate, adunate de elevii școalelor secundare speciale sau de universități. Colecțiunea este însoțită de 340 etichete pentru plante, tipărite în limba română și latină precum și de o instrucțiune, în care se explică adunarea, uscarea și așezarea plantelor în herbariu etc. Prețul unui exemplar 2 lei 80 b., cu coperte în colorii 4 lei.

Se află de vânzare la librăria societății „Încurajarea comerțului român” în Slatina.

Căldarul zilei.

10/23 Iulie n. 1893.

Iulian: SS. 45 Muc. d. Nicop.

Gregorian: Mar. Magd.

Soarele: răsare 4.5 apune 3.5

Buletin meteorologic.

Sibiu, 21 Iulie n. 10 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 724.7)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată	Diferența din prezii		
728.8	+2.4	+13.7	+24.0+12.4

Din țeară 16 Iulie n. 3 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	țaria
Budapesta	759	+18.4	—	—
Sătmar	760	+17.2	SV	1
Cluj	758	+16.6	V	1
Orșova	79	+21.0	V	1
Arad	760	+18.6	S	4
Panciova	760	+18.6	N	3

Sosiți în Sibiu.

La 21 Iulie n.

Hotel „*Neurivier*”. A. Mocsonyi, proprietar, din Căpâlna. Droc, cu soția, profesor, din București. Dr. Longin Hoszu, avocat, din Deva. Dr. Brediesan, avocat, din Lugoj. M. Rosenberger, sublocotenent, din Cluj. A. Vilheim, oficial, din Budapesta. I. Henis h, învățător, I. Gasterstaedt și E. Heufler, comercianți, din Viena.

Economie.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 6 Iulie v. 1893

P. Georgiade lui M. Wechsler, porumb 5200 hect. 9.28 lei. A. Weisberg lui M. Wechsler, porumb 6000 hect. 9.27 lei. A. Weisberg lui B. Kivich, orzu 5000 hect. 8.20 lei. Sasu & Nistor lui Horoviț, ovės 70.000 hect. 12.80 lei. Galano & Luludi lui Schlesinger, grâu 4200 hect. 9.25 lei. P. D. Vanvur lui Peirano fils & Co., porumb 4800 hect. 7.25 lei. P. C. Vanvuri lui Peirano Fils & Co., porumb 4100 hect. 7.25 lei. Galano & Luludi lui L. Mendl & Co., porumb 13.500 hect. 7.17 lei. P. Theohar & Co. lui L. Mendl & Co., 6500 hect. 7.17 lei. U. I. Negroponte lui L. Mendl & Co., porumb Frații Bach lui L. Mendl & Co., porumb 2100 hect. 7.10 lei. Evloghio lui Galiatzo Frères, grâu 4200 hect. 9 lei. C. Dimitriadi lui G. Nicolopolu, porumb 8900 hect. 8.20 lei. Tzuclos & Lecos lui H. Goldenzweig, porumb 1800 hect. 7.25 lei. M. Cusof lui Peirano fils P Co., 3500 hect. 7.50 lei. M. Cusof lui Peirano fils & Co., porumb 3500 hect. 7.25 lei. M. Cusof lui Peirano fils & Co., porumb 3600 hect. 7.50 lei. C. G. Haracopolu lui O. Tilberstein, fasole 7600 hect. 9 lei. C. Panas lui O. Silbelstein, fasole 80.000 hect. 9.75 lei. J. J. Paspatti lui R. Rasvan & Cafaiti, grâu 2500 hect. 9.15 lei. Fratelli Bach lui G. Nicolopolu, grâu 3700 hect. 7.50 lei. Drag. & Tsamb lui H. Goldenzweig, porumb 500 hect. 9.25 lei. Drag. & Stamb lui H. Goldenzweig, porumb 1800 hect. 7.45 lei. Drag. & Ramb lui H. Goldenzweig, orz 500 hect. 9-30 lei. Diversi lui M. Wechsler, porumb 16, v. 9.20 lei. A. Lombardo lui Kirschen, & Diamant, porumb 2000 hect. 7.07 lei. Tzuclos & Locos lui H. Goldenzweig, porumb 1800 hect. 7.25 lei. M. Zamfirescu lui B. Kirschen, porumb 22.000 hect. 9.45 lei. N. Copsiga lui Kirschen & Lobel, porumb 4200 hect. 7.42 lei. Christovloni fr. lui Cahen & Wolfinger, porumb 7000 hect. 7.25 lei. C. Cottis lui B. Kirschen, porumb 1800 hect. 7.30 lei. Christovloni fr. lui I. Hirsch, porumb 10000 hect. 7.22 lei. P. Theohar & Co. lui Kirschen, & Diamant, porumb 1000 hect. 9.20 lei. Cahen & Volfinger lui Loeventhon, ovės 50 v. 10.50 hect. Evloghio lui Christoforato freres, grâu 3700 hect. 9.57 lei. Th. Dinitriade lui lui Ram. & Fried., porumb 2600 hect. 9.05 lei.

Cereale sosite:

Pe apă: grâu 216.000 hect. porumb 246.000 hect. orz 5790 hect., meu 9200 hect. secară 6500 hect. fasole 4000 hect. ovės 1460 hect.

Pe uscat: grâu 158.860 hect. porumb 95.500 hect. orz 14.750 hect. meu 2300 hect. secară — hect. fasole 3500 hect. ovės 7000 hect.

Prețul mărfurilor

Piața din Sibiu Dela 21 Iulie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5.20 până 5.80, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.30 până 4.90, secară 70 până 74 chilo fl. 3.30 până 3.70, orz 62 până 66 chilo fl. 2.80 până 3.20, ovės 42 până 48 chilo fl. 2.20 până 2.70, encuruz 70 până 74 chilo fl. 3.50 până 3.90, mlaia 73 până 82 chilo fl. 4.— până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.40 până 1.60 sâmentă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 5.— până 5.50, mazăre 76 până 80 chilo fl. 4.— până 5.—, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până 8.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, de pasat grâu 100 chilo fl. 16.40 până 16.80, făină nr. 1 fl. 15.80, făină nr. 3 fl. 14.80, făină nr. 5 fl. 12.—, sâmină 100 chilo fl. 12.— până 54.—, unsoare de porc fl. 58.— până 61.—, sâu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sâu de lumină fl. 33.— până fl. 34.—, lumină turnate de sâu fl. 33.— până fl. 40.—, sâpun fl. 20 până 30.—, fân 100 chilo fl. 1.50 până 1.80, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemn de foc uscat m. cub. fl. 3.— până 3.50, spirit p. 100 l. % 54.— până 57 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 62, carnea de vițel 48 până 56 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec 28.— până 32 cr., onă 10 cu 18 până 20 cr.

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 19 Iulie n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 43.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ungurești grei tineri 52.— cr. până 52½ cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănească grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoră 47.— cr. până 48.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesți grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 47.— până cr. 48.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 29 Iulie n. 1893.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până
Grâu						
Bănăneș vechiu	74	—	—	75	7.65	7.7
Grâu dela Tisa	74	—	—	75	7.7	7.85
Grâu „Pesta”	74	—	—	75	7.70	7.8
Grâu de Alba-Rog.	74	—	—	75	7.70	7.80
„Bacien”	74	—	—	75	7.75	7.85
Grâu ung. de Nord	74	—	—	75	—	—
Sâmbute, vechi ori noui	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până		
Săcară			70—72	6.45	6.60	
Orz	de nutreț	60—62	—	—	—	
„	de vînars	62—64	—	—	—	
„	de bere	64—66	—	—	—	
Ovės	—	89—41	7.—	7.55		
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	—	—	—	
„	de alt soi	73	—	—	—	
Meiu	—	—	4.20	4.4		
Hrîșcă	—	—	—	—	—	
Grâu	de toam.	7.94	7.96			
„	de primă.	8.31	8.33			
Cucuruz	Maiu-Iun.	5.31	5.33			
„	Iulie-Aug.	—	—			
Ovės	de toamnă	6.55	6.57			
„	de primăv.	—	—			
Produce diverse	Soiul					
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	42.—	48.—			
„	roșie	53.—	58.—			
Oleu de rap.	rafinat	39.—	39.50			
Uns. de porc	dela Pesta	57.—	57.25			
„	dela țeară	—	—			
Slănină	sventată	1.50	62.60			
„	afumată	56.50	56.—			
Său	—	—	—			
Prune	—	—	—			
Licetari	slavon, non	18.—	19.—			
„	bănăneș	16.—	17.—			
Miere	brută	—	—			
„	galbină străcurată	30.—	32.—			
Ceară	de Rosenau	—	—			
Spirt	brut	16.—	16.50			
„	Drojdite de spirt	54.—	54.50			

Cursul pieței din Sibiu.

Din 21 Iulie n. 1893.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.70	vînd.	9.76
Lire turcești	—	10.90	—	11.10
Imperiali	—	9.90	—	10.—
Ruble rusești	—	1.27	—	1.29

Bursa de Budapesta.

Din 19 Iulie n. 1893.

Renta de aur ung.	6.—	—	—	115.50
„	hârtie	4.—	—	100

